

СТРАТЕГІЯ БАГАТОРІВНЕВОГО ОЦІНЮВАННЯ У ПРОЦЕСІ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Кудрявцева В. Ф., Барсук С. Л., Фролова О. О.

Херсонська державна морська академія

(Україна)

Вступ. Сучасний навчальний процес професійної підготовки студентів закладів вищої освіти зумовлюється вимогами роботодавців, особливо в галузях, де йдеться про охорону людського життя і охорону навколишнього середовища. Такою є морська індустрія, де кожний аспект повсякденної виробничої діяльності регламентується певними документами Міжнародної морської організації, серед яких конвенції, кодекси і модельні курси, якими керуються та яких дотримуються морські заклади освіти. Чіткі вимоги і рекомендації потребують не менш чіткої організації навчального процесу, який складається з таких компонентів, як зміст навчального процесу, сучасні методичні засади навчання, цільові компетентності та оцінювання набутих знань і умінь [1]. Навчальна дисципліна «Морська англійська мова» має забезпечити належний рівень комунікативних умінь майбутніх мореплавців у різних ситуаціях професійного спілкування на судні, між суднами, а також з береговими станціями і відповідними організаціями [4]. Належна структура оцінювання досягнутих результатів сприяє усвідомленню викладачами, студентами, представниками роботодавців рівня готовності студентів до виконання своїх обов'язків у багатонаціональних екіпажах [7].

Актуальність дослідження. Як невід'ємний елемент навчального процесу, оцінювання слугує мотиваційним та аналітичним інструментом і для студентів, і для викладачів [3; 8]. Мотиваційні інструменти – це внутрішні та зовнішні аспекти, які сприяють задоволеності студентів своїми академічними досягненнями, тоді як аналітичні інструменти допомагають студентам узагальнювати результати навчання та покращувати значущий особистий внесок у подальший успіх [10].

Багаторівнева система оцінки, застосована в рамках навчального курсу нашої дослідницькою групою, вдало використовує ці інструменти [6]. Студенти мають формальні та неформальні можливості для самооцінки свого прогресу в навчанні. Супроводження процесу навчання взаємним оцінюванням студентів забезпечує однакові стандарти оцінювання та сприяє додатковим навчальним досягненням студентів [9]. Як навчальний інструмент, він проявляється у виправленнях, запитаннях, коментарях та порадах за умови, що така частина навчального часу ретельно структурована.

Метою дослідження є опис стратегії багаторівневого оцінювання у процесі онлайн-навчання морської англійської мови.

Результати досліджень. Перший рівень пов'язаний з індивідуальним виконанням вправ і завдань певного заняття, що можна зробити до або після синхронного заняття всієї групи студентів, і отриманням одного балу, який не враховується при формальній оцінці, але допомагає розпізнати власні невдачі або досягнення. Тут особлива увага приділяється контрольованим вправам із застосування лексики та граматики з метою набуття елементарних навчальних умінь на початку вивчення навчального модуля.

Другий рівень (самостійне навчання), що включає три види завдань (завдання з лексики, граматики та короткий текст для читання), призначений для виконання студентами самостійно в будь-який час у період вивчення модуля, з найвищою оцінкою в один бал, що свідчить, наскільки правильно виконана робота. Цей рівень також розглядається як неформальний.

Початкове формальне оцінювання відноситься до третього рівня, представленого модульними тестами, які відкриваються для студентів онлайн у визначений день і повинні виконуватися індивідуально. Тести складаються з понад двадцяти завдань, виконання

яких відображає рівень володіння лексику, граматичними структурами, навичками читання та рівень професійної компетентності, який визначається шляхом вибору правильної відповіді до ситуативного завдання, наприклад (зразок ситуативного завдання з модуля «Захист від піратів»):

Виберіть одну відповідь:

Коли ви хочете ухилитися від піратів, які переслідують судно, необхідно:

а) збільшити кількість спостерігачів і користуватися біноклями;

б) збільшити швидкість до максимально безпечної і здійснювати маневрування судном;

в) дещо збільшити швидкість і розмістити манекени;

г) утримувати судно на тій же швидкості і бути більш пильними [2].

Наступний рівень формального оцінювання вимагає демонстрації усних комунікативних навичок щодо змісту навчального модуля. Для ознайомлення з обсягом навчального матеріалу, що підлягає перегляду, студентам надається перелік питань/завдань різного когнітивного рівня, наприклад (зразки питань з модуля «Захист від піратів»: запам'ятовування – Яка інформація міститься в посібнику ВМР5? | розуміння – Як зрозуміти, що в човні, що наближається, знаходяться пірати? | застосування – Які фактори збільшують ризик захвату судна піратами? | аналіз – Яка різниця між морськими піратами і морськими терористами? | оцінювання – Чому продовжуються напади піратів, незважаючи на наявність міжнародних військових патрулів? [2].

Критерії оцінки усних комунікативних навичок стосуються плавності, відповідності та грамотності мовлення.

Найвищий рівень формального оцінювання практично повністю присвячений застосуванню навичок мислення вищого порядку, необхідних для аналізу та оцінки ланцюга дій, виконаних командою судна до, під час та після морської аварії, звіт з якої запропоновано для читання. Тут студенти можуть використовувати весь свій життєвий і професійний досвід в дискусіях, дебатах, групових проектах [5] та в розробці плану дій, що містить декілька послідовних кроків, які необхідно вжити, щоб уникнути подібної аварії.

Висновки. Ігнорування цілеспрямованого багаторівневого оцінювання навчальних досягнень студентів призводить до недостатніх зусиль з їхнього боку щодо подальшого розвитку власних умінь і, відтак, до невдоволеності навчальним процесом.

Таким чином, оцінювання комунікативної компетентності студентів є постійним процесом самостійного вдосконалення, оскільки з кожним модулем воно починається заново. Мета оцінювання полягає у перевірці прогресу студентів у досягненні бажаних результатів відповідно навчальної програми, у підтримці їхніх індивідуальних навчальних зусиль та розвитку їхньої здатності оцінювати навички однокурсників та надавати корисний зворотний зв'язок, а також у розвитку вміння самооцінки власних комунікативних навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bartlett M. Model for Engaging the Online Learner. *Journal of Educators Online*. 2022. 19 (1). URL: <https://doi.org/10.9743/JEO.2022.19.1.14>.
2. ExtraMiler: coursebook / S. Barsuk, N. Bobrysheva, M. Ishchenko, V. Kudryavtseva, I. Kulikova, L. Lipshyts, O. Moroz, I. Penza, V. Smelikova. Kherson: KSMA Science Park "Maritime Industry Innovations" Ltd, 2021. 346 p.
3. Gillet-Swan J. The challenges of online learning: Supporting and engaging the isolated learner. *Journal of Learning Design*. 2017. Vol. 10, No. 1. P. 20–30.
4. IMO Model Course 3.17. Maritime English. London: International Maritime Organization, 2015.

5. Kołodziejcki M., Przybysz-Zaremba M. Project Method in Educational Practice. *University Review*. 2017. Vol. 11, No. 4. P. 26–32.
6. Kudryavtseva V., Barsuk S., Frolova O. Promoting Active Online Interaction with Maritime English Students. *TransNav, the International Journal on Marine Navigation and Safety of Sea Transportation*. 2023. Vol. 17, No. 3. P. 707–713.
7. Magallon J. D. Assessing Maritime English in Outcome-based Framework: Measuring Student's Competence as per STCW 2010 as amended. *Proceedings of International Maritime English Conference IMEC 26*. 2014. P. 114–127.
8. Moore E. J. Assessments by Design: Rethinking Assessment for Learner Variability. [Faculty Focus website]. URL: <https://www.facultyfocus.com/articles/educational-assessment/assessments-by-design-rethinking-assessment-for-learner-variability/>.
9. Sun D. L., Harris N., Walther G., Baiocchi M. Peer Assessment Enhances Student Learning: The Results of a Matched Randomized Crossover Experiment in a College Statistics Class. *PLoS ONE*. 2015. 10(12). URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0143177>.
10. Wach F. S., Karbach J., Ruffing S., Brünken R., Spinach F. M. University Students' Satisfaction with their Academic Studies: Personality and Motivation Matter. *Frontiers in Psychology*. 2016. 7:55. URL: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.00055>.